

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Berényi Viktor ügyvéd által képviselt felperesnek Földművelésügyi- és Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti Hivatala alperes ellen erdőgazdálkodási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 2008. május 16. napján kelt 15.K.31.464/2006/51. számú jogerős ítélete ellen a felperes 52. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 15.K.31.464/2006/51. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket az Állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á a

A felperes hrsz-ú, ha nagyságú erdő művelési ágú külterületi ingatlan tulajdonosa volt 1998. január 23-a és 2001. május 4-e között. A fent nevezett területen - 2000. év késő őszén-telén, legkésőbb 2001 januárjában vagy februárjában - engedély nélküli fakivágás történt, amely miatt a felperes rendőrségi feljelentést az erdőhatóság 2002. decemberi hatósági intézkedés megtételéig nem tett. A hrsz-ú területen lévő, erdőrészletből kitermelésre kerültek a nyárfafajok, a erdőrészlet üzemterv szerinti faállománya teljes mértékben hiányzott, helyette 2 éves akác sarjfelújítás volt, a területen engedély nélküli fakivágásra utaló állapot nem volt.

A fenti tények figyelembe vételével az elsőfokú erdészeti hatóság a felperest a 2002. december 19-én kelt 6087/2002. számú határozatával engedély nélküli fakitermelés miatt 16.570.000 forint erdőgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy az engedély nélküli fakivágás időpontjában a felperes volt az erdőgazdálkodó, aki törvényi kötelezettsége ellenére nem gondoskodott az erdő őrzéséről. A felperes terhére értékelte, hogy

falopás miatt rendőrségi feljelentést nem tett. A bírság összegét arra figyelemmel állapította meg, hogy a erdőrézszletnél a kivágott fa térfogata 1643 bruttó m³, a erdőrézszletnél 14 bruttó m³, míg az élőfa értéke 10.000 Ft/ m³ volt. A felperes fellebbezése folytán eljárt alperes az elsőfokú határozatot a 2003. április 22-én kelt 31.102/2003. számú határozatával helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes és az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Vitatta a releváns tények feltárását, megfelelő értékelését, a fakivágás időpontját, magatartása felróhatóságát, és a felelősségét. Állította, hogy fakitermelésről nem volt tudomása, az erdő őrzésében személyi, egészségi körülményei gátolták. Sérelmezte, hogy a rendőrségi feljelentés késedelmes megtételét a terhére rótták, és jogsértőnek minősítette a bírság összegének megállapítását is, e körben különösen a becslés alkalmazását. A perben igazságügyi mezőgazdasági és orvosszakértő kirendelését kérte.

Az elsőfokú bíróság fakitermelés időpontjára vonatkozó szakértői vélemény alapján megállapította, hogy a hatóság a tényfeltárási kötelezettségének eleget tett, mert a fakivágás időpontjában az erdő tulajdonosa a felperes volt, aki - mint erdőgazdálkodó - az erdő őrzésére vonatkozó kötelezettségének felróható módon nem tett eleget, az illegális falopás tekintetében késedelmesen tett feljelentést, ezért a felperes erdőgazdálkodási bírság megfizetésére való kötelezését jogszerűnek találta, a kirendelt szakértő véleménye alapján a kitermelt fa mennyiségét a határozatban megállapítottak szerint fogadta el, a becslés alkalmazását helytállónak és jogszerűnek minősítette. A szakvéleményben foglaltakra figyelemmel megállapította, hogy a 2002. évi 53,3 m³ folyónövedéket le kellett volna vonni az 1643 bruttó m³ fatérfogat nagyságából, így a bírság összegét csökkenteni kellett volna 530.000 forinttal. A határozat megváltoztatási lehetőségének hiányában a határozatok hatályon kívül helyezéséről rendelkezett és az új eljárásra megadta a bírság kiszámításának szempontjait. A felperes elmeállapotának vizsgálatára irányuló igazságügyi orvosszakértő kirendelésének mellőzését azzal indokolta, hogy a szakvéleménytől a határozat jogszerűsége tekintetében jelentőséggel bíró új bizonyíték megszerzése nem várható.

A jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem a bírság összegére vonatkozó rendelkezést nem érintette, a felelősségét megállapító, a bírság jogalapjára vonatkozó részben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, új határozat meghozatalát, illetve az orvosszakértői bizonyítás elmaradása, mint a tényállás felderítését akadályozó mulasztás miatt az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozathozatalára utasítását kérte.

Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206.§ (1) bekezdését, mert az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte, hogy egészségi állapota, személyi és anyagi körülményei nem tették lehetővé számára az erdő őrzését. Hiányolta a szakértő kirendelésének elmaradását, és annak megállapítását, hogy egészségi állapota folytán ügyei vitelében fizikailag akadályozott volt. Álláspontja szerint a cselekvőképességének vizsgálata hiányában az elvárhatóság tekintetében megalapozott döntés nem volt hozható. Vitatta az objektív felelősségét, továbbá utalt arra, hogy az elmulasztott őrzés és az engedély nélküli fakitermelés közötti okozati összefüggés nem bizonyított. Hivatkozott arra, hogy amikor tudomást szerzett a fakivágásról, akkor már nem volt erdőgazdálkodó, így feljelentési kötelezettsége nem volt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte, mert álláspontja szerint a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályt nem sértette meg.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, hogy az a felülvizsgálati kérelemben megjelölt indokok alapján nem jogszabálysértő.

Az elsőfokú bíróság a felperessel szemben bírságot kiszabó jogerős közigazgatási határozat törvényességét a bírság jogalapja tekintetében megalapozottan állapította meg és a bizonyítékokat helytállóan mérlegelte, ezért a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 206.§ (1) bekezdését.

A felperes felülvizsgálati kérelmében lényegében a jogerős ítélet bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó megállapításait vitatta. A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati ügyekben követett töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság a bizonyítékok mérlegelésének körbe tartozó kérdést általában nem vizsgál, nincs lehetőség a felülvizsgálati eljárás során a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak kivételes esetben kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan, iratellenes vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz.

A felperes a bizonyítékok értékelése körében azt kifogásolta, hogy az általa csatolt, egészségi állapotát igazoló dokumentumokat a bíróság nem kellő súllyal értékelte és ez okból téves következtetést vont le felelőssége körében. A felperesnek ez az álláspontja téves. Az Etv. 14.§ (1) bekezdés f) pontja szerint az erdőgazdálkodó az erdő őrzéséről köteles gondoskodni. Ez a törvényi

előírás egy objektív felelősséget megállapító rendelkezés, mely okból az őrzési kötelezettsége alól sem személyi, egészségi, és egyéb körülményekre figyelemmel sem mentesülhet az erdőgazdálkodó. Ezt a kötelezettséget nem köteles személyesen gyakorolni, azzal mászt is megbízhat, azonban nem hagyhatja erődtulajdonát őrzés és állagmegóváshoz szükséges munkálatok elvégzése nélkül. Az őrzési kötelezettség bármely okból történő elmulasztása szankcióval jár.

Az Etv. 102.§ (1) bekezdés a) pontja alapján erdőgazdálkodási bírságot köteles fizetni az erdőgazdálkodó, ha erdejében neki felróható okból engedély nélküli fakitermelés történik. E rendelkezés alapján helytállónan állapította meg az elsőfokú bíróság az alperesi határozat jogszerűségét, hiszen a felperes felróható módon járt el, mert semmilyen módon nem gondoskodott az erdő őrzéséről.

Az elsőfokú bíróság elfogadta azt, hogy a felperes egészségi állapotából eredően személyesen az őrzési kötelezettségének nem tudott eleget tenni, ennek a körülménynek ezért további bizonyítására nem volt szükség, mely okból az orvosszakértő kirendelésére irányuló indítvány elutasítása jogszerű volt.

Az elsőfokú bíróság helytállónan jutott arra a következtetésre is, hogy a cselekvőképes nagykorú felperes, nem volt akadályozott abban, hogy kötelezettségei elvégzésére mással szerződést kössön. A felperes nem őrizte és mással sem őriztette a tulajdonát képező erdőt és abban engedély nélküli fakitermelés történt, ezért az Etv. 102.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az erdőgazdálkodási bírság megfizetésére köteles.

Helytálló következtetésre jutott az elsőfokú bíróság abban a kérdésben is, hogy a 29/1997. (IV.30.) FMR rendelet 103.§ (2) bekezdése alapján az alperes megfelelően értékelte azt a körülményt is, hogy a felperes az illetéktelen fakitermelés bejelentését elmulasztotta, és így nem mentesülhet az erdőgazdálkodási bírság megfizetésének kötelezettsége alól. Az engedély nélküli fakitermelés szakértő által megállapított időpontjában a felperes volt az erdőtulajdonosa, aki ha a jó gazda gondosságával járt volna el, és az erdejét őrzi, vagy őrizteti, az ott lévő állapotot megfelelő időközönként ellenőrzi, vagy ellenőrizteti, akkor az engedély nélküli fakitermelésről időben tudomást szerzett volna, és arról törvényi kötelezettsége szerint az illetékes rendőri szervet és az erdőhatóságot értesíthette volna. A késedelmes tudomásszerzés és a feljelentés késedelmes megtétele is a felperesnek volt felróható, melynek jogkövetkezményeit a felperesnek kell viselnie.

Mivel az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helyesen értékelte, iratellenes és okszerűtlen megállapításokat nem tett, a bizonyítás

eredményének újraértékelésére a Legfelsőbb Bíróság indokot nem látott.

A fentiekre figyelemmel a jogerős ítélet nem volt jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartotta a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel a tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

A felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése és 86.§ (3) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének viselésére.

Budapest, 2009. szeptember 9.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Kincső sk. előadó bíró, Dr. Hajnal Péter bíró

Dr. Tóth